

**AGENCIJA ZA PRUŽANJE USLUGA
U ZRAČNOJ PLOVIDBI
BOSNE I HERCEGOVINE**

1

Na osnovu člana 5. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 39/09), člana 22. Zakona o Agenciji za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 43/09), člana 20. Statuta Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 63/10) te na osnovu Pravilnika o određivanju zajedničke sheme naknada za navigacijske usluge zračnog saobraćaja ("Službeni glasnik BiH", broj 79/10), Vijeće Agencije, na prijedlog direktora Agencije, na svojoj 54. sjednici održanoj dana 31.10.2024. godine, donosi

ODLUKU

**O UTVRĐIVANJU VISINE NAKNADA ZA PRUŽANJE
USLUGA PRILAZNE I AERODROMSKE KONTROLE
ZRAČNOG SAOBRAĆAJA NA MEĐUNARODNIM
AERODROMIMA BOSNE I HERCEGOVINE**

Član 1.

(Predmet)

Predmet ove odluke je utvrđivanje visine naknade za pružanje usluga prilazne i aerodromske kontrole zračnog saobraćaja koje BHANSA vrši u kontroliranim zonama međunarodnih aerodroma u BiH (TMA i CTR) - Međunarodni aerodrom Banja Luka, Međunarodna zračna luka Mostar, Međunarodni aerodrom Sarajevo te Međunarodni aerodrom Tuzla.

Član 2.

(Naknada)

(1) Za korištenje usluga prilazne i aerodromske kontrole letenja na međunarodnim aerodromima Banja Luka,

Mostar, Sarajevo i Tuzla, korisnik, odnosno vlasnik zrakoplova, plaća naknadu.

(2) Naknada za korištenje usluga prilazne i aerodromske kontrole letenja ("R") obračunava se prema sljedećoj formuli:

$$R = t \times n$$

"R" naknada za realizirani let

"t" jedinična cijena (unit rate)

"n" broj jedinica usluge leta

Broj jedinica usluge dobiva se pomoću sljedeće formule:

$$n = p$$

"n" broj jedinica usluge

"p" faktor težine

(3) Faktor težine "p" za **IFR (pravila instrumentalnog letenja)** letove se izračunava tako što se broj tona maksimalno certificirane mase u polijetanju (MTOW), koja je upisana u uvjerenju o plovidbenosti, priručniku za letenje ili nekom drugom zvaničnom dokumentu, podijeli s brojem 50 i dobiveni količnik stepenuje eksponentom 0,7 (obračunavat će se s tačnošću od dvije decimalne jedinice):

$$p = (MTOW/50)^{0,7}$$

(4) Kada maksimalna certificirana masa zrakoplova pri polijetanju (MTOW) nije poznata, uzima se maksimalna masa zrakoplova tog tipa.

(5) Kada zrakoplov ima više ovjerenih maksimalnih masa pri polijetanju, uzima se maksimalna dozvoljena masa zrakoplova u polijetanju koju je potvrdila država u kojoj je registriran.

(6) Ukoliko avioprijevoznik naznači da leti s dva ili više zrakoplova koji su različite verzije istog tipa, za obračun će se uzimati prosjek maksimalnih masa na polijetanju svih zrakoplova koji su prijavljeni.

(7) Polijetanje i slijetanje, kao i ponovljene "touch and go" procedure računaju se kao jedan let.

Član 3.
(Jedinične cijene)

Jedinična stopa naplate "t" iz člana 2. ove odluke utvrđuje se u valuti BAM (Konvertibilna marka), kako slijedi:

	Zona I TMA Sarajevo	Zona II TMA Banja Luka, Mostar, Tuzla
IFR letovi	515,60 KM	362,80

- Instrument flight rules (skraćeno IFR) su pravila letenja uz pomoć instrumenata.

Član 4.
(Plaćanje računa)

- Računi će biti ispostavljeni u valuti BAM i EUR a na zahtjev kompanije te uz odobrenje vršitelja naplate i u drugim valutama.
- Pri izračunu naknade koristit će se kurs Centralne banke BiH na dan ispostavljanja računa.
- Krajnji rok za izvršenje plaćanja je 30 dana od datuma izdavanja računa.
- Osoba koja ima obavezu platiti navigacijske usluge je osoba koja je bila operater zrakoplova za vrijeme leta. Ukoliko nije poznat identitet te osobe smatrat će se da je operater vlasnik zrakoplova.
- Na sve dospjele, a neplaćene račune, obračunavat će se zatezna kamata u skladu s odredbama važećeg Zakona o visini stope zatezne kamate na neizmirena dugovanja.

Član 5.
(Izuzimanje od plaćanja)

Od plaćanja naknada za usluge prilazne i aerodromske kontrole letenja u BiH izuzimaju se:

- letovi zrakoplova čija maksimalna certificirana težina pri polijetanju iznosi manje od dvije tone,
- letovi koji se obavljaju za potrebe zvaničnih misija vladajućih monarha i njihove uže obitelji, predsjednika države, predsjednika vlade i ministara u vladi, a što se dokazuje odgovarajućom oznakom u planu leta,
- letovi za potrebe traganja i spašavanja,
- letovi u svrhu kalibriranja radio-navigacijskih uređaja i kontrole letenja,
- letovi koji se obavljaju po pravilima vizuelnog letenja (Visual flight rules - VFR),
- letovi koji se završavaju na aerodromu s kojeg je letjelica uzletjela i u toku kojih nije izvršeno nikakvo međuslijetanje,
- letovi koji se obavljaju isključivo radi dobivanja ili održavanja letачke dozvole članova posade zrakoplovstva, ako je to potkrijepljeno odgovarajućom napomenom u planu leta, let mora biti obavljen u zračnom prostoru BiH, let ne smije služiti za prevoz robe ili putnika, niti za pozicioniranje ili prevoz letjelice.

Član 6.
(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, objavljuje se u "Službenom glasniku BiH", a primjenjuje se od 1.1.2025. godine.

Broj 1-01/10-16-3-4623/24
31. oktobra 2024. godine
Mostar
I.C., I.P.

Predsjedavajuća
Vijeća Agencije
Sanja Škuletić-Malagić, s. r.

OBRAZLOŽENJE
ODLUKE O UTVRĐIVANJU VISINE NAKNADA ZA
PRUŽANJE USLUGA PRILAZNE I AERODROMSKE
KONTROLE ZRAČNOG SAOBRAĆAJA NA
MEĐUNARODNIM AERODROMIMA
BOSNE I HERCEGOVINE

I. PRAVNI OSNOV

Članom 5. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 39/09), propisana je nadležnost u području civilnog zrakoplovstva i pružanju usluga u zračnoj plovidbi.

Članom 22. Zakona o Agenciji za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 43/09) definisano je da za svoj rad Agencija ostvaruje prihode iz naknada od korisnika za pružene usluge u zračnoj plovidbi. Istim članom je propisano da naknade od preleta, na prijedlog direktora Agencije, utvrđuje Vijeće ministara dok visinu naknada za ostale usluge (terminalne naknade) koje se pružaju u zračnoj plovidbi, na prijedlog direktora Agencije, utvrđuje Vijeće Agencije.

Članom 20. Statuta Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine propisana su prava i obaveze direktora Agencije.

Pravilnikom o određivanju zajedničke sheme naknada za navigacijske usluge zračnog saobraćaja ("Službeni glasnik BiH", broj 79/10), prihvaćena je Uredba (EZ) br. 1794/2006 od 6. decembra 2006. godine kojom se utvrđuje zajednička shema naknada za navigacijske usluge zračnog saobraćaja u svim fazama leta na čitavoj teritoriji EUROCONTROL-a. Ovom uredbom propisan je način izračunavanja ukupnih troškova usluga u zračnoj plovidbi, kao i njihova raspodjela na troškove preleta i troškove terminala.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Na osnovu važećih regulatornih okvira i propisanih procedura, BHANSA je usvojila Metodologiju alokacije troškova (FIN.PROC.005), koja utvrđuje način raspodjele troškova Agencije nastalih prilikom pružanja usluga zračne plovidbe u zračnom prostoru Bosne i Hercegovine na rutne (en route) i terminalne usluge. Metodologija jasno definiira prirodu troškova, troškovne centre i opisuje metode alokacije troškova na odgovarajuće aktivnosti, uz korištenje specifičnih ključeva raspodjele. Troškovi usluga na terminalima odnose se na sljedeće usluge:

- usluge aerodromske kontrole, aerodromske informacione usluge, uključujući i aerodromske savjetodavne usluge, kao i usluge upozoravanja;
- usluge zračnog saobraćaja u vezi sa prilazom i odlaskom letjelica unutar određene udaljenosti od aerodroma, na osnovu operativnih zahtjeva;
- odgovarajuću raspodjelu svih ostalih komponenti navigacionih usluga zračnog saobraćaja, koja odražava srazmjernu podjelu između usluga rutnog preleta i usluga na terminalima

Terminalna baza troškova obuhvata troškove kolociranih jedinica prilazne i aerodromske kontrole u Sarajevu, Banja Luci, Mostaru i Tuzli, koji su raspodijeljeni prema utvrđenim kriterijima iz metodologije. Izračun terminalnih naknada vrši se u skladu s članom 11. Uredbe o sistemu naplate za usluge u zračnoj plovidbi (EU 1794/2006), prema kojem se predviđeni troškovi dijele s predviđenim brojem naplativih jedinica servisa za terminalne usluge u tekućoj godini.

U skladu s principima utvrđivanja cijena jedinica servisa za terminalne naknade, stručne službe Agencije su analizirale trenutne cijene, te razmotrile projekcije troškova i saobraćaja za nadolazeću godinu.

Pritom se vodilo računa da je cijena utvrđena u skladu sa regulatornim okvirima, te da zadovoljava politiku Agencije o razvoju sekundarnih aerodroma, koja nam nalaže da cijene na aerodromima sa manje saobraćajem nisu previsoke kako bi se poticao razvoj saobraćaja i konkurentnost sekundarnih aerodroma.

Smanjenje cijena terminalnih naknada ima višestruke koristi. Kao prvo, niže terminalne naknade čine aerodromi u Bosni i Hercegovini atraktivnijim destinacijama za avioprevoznike potičući time veći broj letova i otvaranje novih ruta. Ovakva mjera može značajno pridonijeti povećanju zračnog saobraćaja, što je ključno za razvoj zračnog saobraćaja u zemlji. S obzirom na to da zračni saobraćaj često predstavlja katalizator gospodarskog rasta, ova mjera, također, doprinosi lokalnoj ekonomiji, omogućavajući veću logističku povezanost zemlje i priliku za brži razvoj turističkih potencijala.

Na osnovu sveobuhvatne analize i obračuna visina jediničnih cijena za terminalne usluge, uspostavljaju se jedinstvene jedinične cijene terminalnih naknada po zonama kako slijedi:

- Zona I (TMA Sarajevo) - **515,60 BAM**
- Zona II (TMA Banja Luka, TMA Mostar, TMA Tuzla) - **362,80 BAM**.

U nastavku se nalazi tabela koja prikazuje odnos jediničnih cijena u 2024. godini odnosno u 2025. godini.

	Zona I TMA Sarajevo		Index
	2024. godina	2025. godina	(2025/2024)
IFR letovi	527,93 KM	515,60 KM	0,98

	Zona II TMA Banja Luka, Mostar, Tuzla		Index
	2024. godina	2025. godina	(2025/2024)
IFR letovi	370,80 KM	362,80 KM	0,98

Kako je i vidljivo iz prethodnih tabela, jedinične cijene terminalnih naknada za obje zone smanjene su za 2% u odnosu na prethodnu godinu.

Imajući u vidu naprijed navedeno, Uprava Agencije je Zapisnikom Uprave Agencije broj 1-02-29-2-760-33/24 od 25.10.2024. godine, usvojila je prijedlog visine naknada za pružanje usluga prilazne i aerodromske kontrole zračnog saobraćaja na međunarodnim aerodromima Bosne i Hercegovine i dostavila ga Vijeću Agencije na utvrđivanje.

III. FINANSIJSKA SREDSTVA

Za realizaciju Odluke nisu potrebna sredstva iz proračuna Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovidbi BiH.

Na temelju članka 5. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 39/09), članka 22. Zakona o Agenciji za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 43/09), članka 20. Statuta Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 63/10), te na temelju Pravilnika o određivanju zajedničke sheme naknada za navigacijske usluge zračnog prometa ("Službeni glasnik BiH", broj 79/10), Vijeće Agencije, na prijedlog direktora Agencije, na svojoj 54. sjednici održanoj dana 31.10.2024. godine, donosi

ODLUKU O UTVRĐIVANJU VISINE NAKNADA ZA PRUŽANJE USLUGA PRILAZNE I AERODROMSKE KONTROLE ZRAČNOG PROMETA NA MEĐUNARODNIM ZRAČNIM LUKAMA BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 1.

(Predmet)

Predmet ove odluke je utvrđivanje visine naknade za pružanje usluga prilazne i aerodromske kontrole zračnog prometa koje BHANSA vrši u kontroliranim zonama međunarodnih zračnih luka u BiH (TMA i CTR) - Međunarodni aerodrom Banja Luka, Međunarodna zračna luka Mostar, Međunarodni aerodrom Sarajevo te Međunarodni aerodrom Tuzla.

Članak 2.

(Naknada)

- (1) Za korištenje usluga prilazne i aerodromske kontrole letenja na međunarodnim aerodromima Banja Luka, Mostar, Sarajevo i Tuzla, korisnik, odnosno vlasnik zrakoplova plaća naknadu.
- (2) Naknada za korištenje usluga prilazne i aerodromske kontrole letenja ("R") obračunava se prema sljedećoj formuli:

$$R = t \times n$$

"R" naknada za realizirani let

"t" jedinična cijena (unit rate)

"n" broj jedinica usluge leta

Broj jedinica usluge dobiva se pomoću sljedeće formule:

$$n = p$$

"n" broj jedinica usluge

"p" faktor težine

- (3) Faktor težine "p" za IFR (pravila instrumentalnog letenja) letove se izračunava tako što se broj tona maksimalno certificirane mase u polijetanju (MTOW), koja je upisana u uvjerenju o plovidbenosti, priručniku za letenje ili nekom drugom zvaničnom dokumentu, podijeli s brojem 50 i dobiveni količnik stupnjuje eksponentom 0,7 (obračunavat će se s točnošću od dvije decimalne jedinice):

$$p = (MTOW/50)^{0,7}$$

- (4) Kada maksimalna certificirana masa zrakoplova pri polijetanju (MTOW) nije poznata, uzima se maksimalna masa zrakoplova tog tipa.
- (5) Kada zrakoplov ima više ovjerenih maksimalnih masa pri polijetanju, uzima se maksimalna dozvoljena masa zrakoplova u polijetanju koju je potvrdila država u kojoj je registriran.
- (6) Ukoliko avioprijevoznik naznači da leti s dva ili više zrakoplova koji su različite verzije istog tipa, za obračun će se uzimati prosjek maksimalnih masa na polijetanju svih zrakoplova koji su prijavljeni.
- (7) Polijetanje i slijetanje, kao i ponovljene "touch and go" procedure računaju se kao jedan let.

Članak 3.

(Jedinične cijene)

Jedinična stopa naplate "t" iz članka 2. ove odluke utvrđuje se u valuti BAM (Konvertibilna marka), kako slijedi:

	Zona I	Zona II
	TMA Sarajevo	TMA Banja Luka, Mostar, Tuzla
IFR letovi	515,60 KM	362,80

- Instrument flight rules (skraćeno IFR) su pravila letenja uz pomoć instrumenata.

Članak 4.

(Plaćanje računa)

- (1) Računi će biti ispostavljeni u valuti BAM i EUR a na zahtjev kompanije te uz odobrenje vršitelja naplate i u drugim valutama.
- (2) Pri izračunu naknade koristit će se tečaj Centralne banke BiH na dan ispostavljanja računa.
- (3) Krajnji rok za izvršenje plaćanja je 30 dana od nadnevkava izdavanja računa.
- (4) Osoba koja ima obvezu platiti navigacijske usluge je osoba koja je bila operater zrakoplova za vrijeme leta. Ukoliko nije poznat identitet te osobe smatrat će se da je operater vlasnik zrakoplova.
- (5) Na sve dospjele, a neplaćene račune, obračunavat će se zatezna kamata u skladu s odredbama važećeg Zakona o visini stope zatezne kamate na neizmirena dugovanja.

Članak 5.

(Izuzimanje od plaćanja)

Od plaćanja naknada za usluge prilazne i aerodromske kontrole letenja u BiH izuzimaju se:

- letovi zrakoplova čija maksimalna certificirana težina pri polijetanju iznosi manje od dvije tone,
- letovi koji se obavljaju za potrebe zvaničnih misija vladajućih monarha i njihove uže obitelji, predsjednika države, predsjednika vlade i ministara u vladi, a što se dokazuje odgovarajućom oznakom u planu leta,
- letovi za potrebe traganja i spašavanja,
- letovi u svrhu kalibriranja radio-navigacijskih uređaja i kontrole letenja,
- letovi koji se obavljaju po pravilima vizualnog letenja (Visualflightrules - VFR)
- letovi koji se završavaju na aerodromu s kojeg je letjelica uzletjela i u tijeku kojih nije izvršeno nikakvo međuslijetanje,
- letovi koji se obavljaju isključivo radi dobivanja ili održavanja letačke dozvole članova posade zrakoplovstva, ako je to potkrijepljeno odgovarajućom napomenom u planu leta, let mora biti obavljen u zračnom prostoru BiH, let ne smije služiti za prijevoz robe ili putnika, niti za pozicioniranje ili prijevoz letjelice.

Članak 6.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, objavljuje se u "Službenom glasniku BiH", a primjenjuje se od 1.1.2025. godine.

Broj 1-01/10-16-3-4623/24

31. listopada 2024. godine
Mostar
I.C., I.P.

Predsjedavajuća
Vijeća Agencije

Sanja Škuletić-Malagić, v. r.

OBRAZLOŽENJE**ODLUKE O UTVRĐIVANJU VISINE NAKNADA ZA PRUŽANJE USLUGA PRILAZNE I AERODROMSKE KONTROLE ZRAČNOG PROMETA NA MEĐUNARODNIM ZRAČNIM LUKAMA BOSNE I HERCEGOVINE****I. PRAVNI TEMELJ**

Članom 5. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 39/09), propisana je nadležnost u području civilnog zrakoplovstva i pružanju usluga u zračnoj plovidbi.

Člankom 22. Zakona o Agenciji za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 43/09) definirano je da za svoj rad Agencija ostvaruje prihode iz naknada od korisnika za pružene usluge u zračnoj plovidbi. Istim člankom je propisano da naknade od preleta, na prijedlog direktora Agencije, utvrđuje Vijeće ministara dok visinu naknada za ostale usluge (terminalne naknade) koje se pružaju u zračnoj plovidbi, na prijedlog direktora Agencije, utvrđuje Vijeće Agencije.

Člankom 20. Statuta Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine propisani su prava i obveze direktora Agencije.

Pravilnikom o određivanju zajedničke sheme naknada za navigacijske usluge zračnog prometa ("Službeni glasnik BiH", broj 79/10), prihvaćena je Uredba (EZ) br. 1794/2006 od 6. prosinca 2006. godine kojom se utvrđuje zajednička shema naknada za navigacijske usluge zračnog prometa u svim fazama leta na čitavoj teritoriji EUROCONTROL-a. Ovom uredbom propisan je način izračunavanja ukupnih troškova usluga u zračnoj plovidbi, kao i njihova raspodjela na troškove preleta i troškove terminala.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Na temelju važećih regulatornih okvira i propisanih procedura, BHANSA je usvojila Metodologiju alokacije troškova (FIN. PROC.005), koja utvrđuje način raspodjele troškova Agencije nastalih prilikom pružanja usluga zračne plovidbe u zračnom prostoru Bosne i Hercegovine na rutne (enroute) i terminalne usluge. Metodologija jasno definira prirodu troškova, troškovne centre i opisuje metode alokacije troškova na odgovarajuće aktivnosti, uz korištenje specifičnih ključeva raspodjele. Troškovi usluga na terminalima odnose se na sljedeće usluge:

- a) usluge aerodromske kontrole, aerodromske informacione usluge, uključujući i aerodromske savjetodavne usluge, kao i usluge upozoravanja;
- b) usluge zračnog prometa u vezi sa prilazom i odlaskom letjelica unutar određene udaljenosti od aerodroma, temeljem operativnih zahtjeva;
- c) odgovarajuću raspodjelu svih ostalih komponenata navigacijskih usluga zračnog prometa, koja odražava srazmjernu podjelu između usluga rutnog preleta i usluga na terminalima.

Terminalna baza troškova obuhvaća troškove kolociranih jedinica prilazne i aerodromske kontrole u Sarajevu, Banja Luci, Mostaru i Tuzli, koji su raspodijeljeni prema utvrđenim kriterijima iz metodologije. Izračun terminalnih naknada vrši se u skladu s člankom 11. Uredbe o sustavu naplate za usluge u zračnoj plovidbi (EU 1794/2006), prema kojem se predviđeni troškovi dijele s predviđenim brojem naplativih jedinica servisa za terminalne usluge u tekućoj godini.

U skladu s načelima utvrđivanja cijena jedinica servisa za terminalne naknade, stručne službe Agencije su analizirale trenutne cijene, te razmislile projekcije troškova i prometa za nadolazeću godinu. Pritom se vodilo računa da je cijena utvrđena u skladu s regulatornim okvirima, te da zadovoljava politiku Agencije o razvoju sekundarnih zračnih luka, koja nam nalaže da cijene na zračnim lukama s manje prometa nisu previsoke kako bi se poticao razvoj prometa i konkurentnost sekundarnih zračnih luka.

Smanjenje cijena terminalnih naknada ima višestruke koristi. Kao prvo, niže terminalne naknade čine zračne luke u Bosni i Hercegovini atraktivnijim destinacijama za avioprijevoznike, potičući time veći broj letova i otvaranje novih ruta. Ovakva mjera može značajno pridonijeti povećanju zračnog prometa, što je ključno za razvoj zračnog prometa u

zemlji. S obzirom na to da zračni promet često predstavlja katalizator gospodarskog rasta, ova mjera također doprinosi lokalnoj ekonomiji, omogućavajući veću logističku povezanost zemlje i priliku za brzi razvoj turističkih potencijala.

Na temelju sveobuhvatne analize i obračuna visina jediničnih cijena za terminalne usluge, uspostavljaju se jedinstvene jedinične cijene terminalnih naknada po Zonama kako slijedi:

- Zona I (TMA Sarajevo) - **515,60 BAM**
- Zona II (TMA Banja Luka, TMA Mostar, TMA Tuzla) - **362,80 BAM**.

U nastavku se nalazi tablica koja prikazuje odnos jediničnih cijena u 2024. godini odnosno u 2025. godini.

	Zona I TMA Sarajevo		Index (2025/2024)
	2024. godina	2025. godina	
IFR letovi	527,93 KM	515,60 KM	0,98

	Zona II TMA Banja Luka, Mostar, Tuzla		Index (2025/2024)
	2024. godina	2025. godina	
IFR letovi	370,80 KM	362,80 KM	0,98

Kako je i vidljivo iz prethodnih tablica, jedinične cijene terminalnih naknada za obje zone smanjene su za 2% u odnosu na prethodnu godinu.

Imajući u vidu naprijed navedeno, Uprava Agencije je Zapisnikom Uprave Agencije broj 1-02-29-2-760-33/24 od 25. 10. 2024. godine, usvojila prijedlog visine naknada za pružanje usluga prilazne i aerodromske kontrole zračnog prometa na međunarodnim zračnim lukama Bosne i Hercegovine, i dostavila ga Vijeću Agencije na utvrđivanje.

III. FINANCIJSKA SREDSTVA

Za realizaciju odluke nisu potrebna sredstva iz proračuna Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovitbi BiH.

Na osnovu člana 5. Zakona o vazduhoplovstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 39/09), člana 22. Zakona o Agenciji za pružanje usluga u vazdušnoj plovitbi Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 43/09), člana 20. Statuta Agencije za pružanje usluga u vazdušnoj plovitbi Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 63/10), te na osnovu Pravilnika o određivanju zajedničke sheme naknada za navigacijske usluge vazdušnog saobraćaja ("Službeni glasnik BiH", broj 79/10), Savjet Agencije, na prijedlog direktora Agencije, na svojoj 54. sjednici održanoj dana 31.10.2024. godine, donosi

ODLUKU

O UTVRĐIVANJU VISINE NAKNADA ZA PRUŽANJE USLUGA PRILAZNE I AERODROMSKE KONTROLE VAZDUŠNOG SAOBRAĆAJA NA MEĐUNARODNIM AERODROMIMA BOSNE I HERCEGOVINE

Члан 1.

(Предмет)

Предмет ове одлуке је утврђивање висине накнаде за пружање услуга прилазне и аеродромске контроле ваздушног саобраћаја које ВНАНСА врши у контролисаним зонама међународних аеродрома у БиХ (ТМА и СТР) - Међународни аеродром Бања Лука, Међународни аеродром Мостар, Међународни аеродром Сарајево те Међународни аеродром Тузла.

Члан 2.

(Накнада)

- (1) За кориштење услуга прилазне и аеродромске контроле летења на међународним аеродромима Бања Лука, Мостар, Сарајево и Тузла, корисник, односно власник ваздухоплова плаћа накнаду.

- (2) Накнада за кориштење услуга прилазне и аеродромске контроле летења ("P") обрачунава се према следећој формули:

$$P = T \times n$$

"P" накнада за реализовани лет

"T" јединична цијена (unit rate)

"n" број јединица услуге лета

Број јединица услуге добива се помоћу следеће формуле:

$$n = p$$

"n" број јединица услуге

"p" фактор тежине

- (3) Фактор тежине "п" за **IFR (правила инструменталног летења)** летове се израчунава тако што се број тона максимално сертификоване масе у полијетању (MTOW), која је уписана у увјерењу о пловидбености, приручнику за летење или неком другом званичном документу, подијели с бројем 50 и добивени количник ступњује експонентом 0,7 (обрачунават ће се с тачношћу од двије децималне јединице):

$$p = (MTOW/50)^{0,7}$$

- (4) Када максимална сертификована маса ваздухоплова при полијетању (MTOW) није позната, узима се максимална маса ваздухоплова тог типа.
- (5) Када ваздухоплов има више овјерених максималних маса при полијетању, узима се максимална дозвољена маса ваздухоплова у полијетању коју је потврдила држава у којој је регистрован.
- (6) Уколико авиопревозник назначи да лети с два или више ваздухоплова који су различите верзије истог типа, за обрачун ће се узимати просјек максималних маса на полијетању свих ваздухоплова који су пријављени.
- (7) Полијетање и слијетање, као и поновљене "touch and go" процедуре рачунају се као један лет.

Члан 3.

(Јединичне цијене)

Јединична стопа наплате "т" из члана 2. ове одлуке утврђује се у валути БАМ (Конвертибилна марка), како сlijеди:

IFR летови	Зона I ТМА Сарајево	Зона II ТМА Бања Лука, Мостар, Тузла
		515,60 KM

- Instrument flight rules (скраћено IFR) су правила летења уз помоћ инструмената.

Члан 4.

(Плаћање рачуна)

- (1) Рачуни ће бити испостављени у валути БАМ и ЕУР а на захтјев компаније те уз одобрење вршиоца наплате и у другим валутама.
- (2) При израчуна накнаде користит ће се тецај Централне банке БиХ на дан испостављања рачуна.
- (3) Крајњи рок за извршење плаћања је 30 дана од датума издавања рачуна.
- (4) Особа која има обавезу платити навигацијске услуге је особа која је била оператер ваздухоплова за вријеме лета. Уколико није познат идентитет те особе сматрат ће се да је оператер власник ваздухоплова.

- (5) На све доспјеле, а неплаћене рачуне, обрачунават ће се затезна камата у складу с одредбама важећег Закона о висини стопе затезне камате на неизмирена дуговања.

Члан 5.

(Изузимање од плаћања)

Од плаћања накнада за услуге прилазне и аеродромске контроле летења у БиХ изузимају се:

- летови ваздухоплова чија максимална цертифицирана тежина при полијетању износи мање од двије тоне,
- летови који се обављају за потребе званичних мисија владајућих монарха и њихове уже фамилије, председника државе, председника владе и министра у влади, а што се доказује одговарајућом ознаком у плану лета,
- летови за потребе трагања и спасавања,
- летови у сврху калибрања радионавигацијских уређаја и контроле летења,
- летови који се обављају по правилима визуалног летења (Visual flight rules - VFR)
- летови који се завршавају на аеродрому с којег је летјелица узлетјела и у току којих није извршено никакво међуслијетање,
- летови који се обављају искључиво ради добивања или одржавања летачке дозволе чланова посаде ваздухопловства, ако је то поткријељено одговарајућом напоменом у плану лета, лет мора бити обављен у ваздушном простору БиХ, лет не смије служити за превоз робе или путника, нити за позиционирање или превоз летјелице.

Члан 6.

(Ступање на снагу)

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења, објављује се у "Службеном гласнику БиХ", а примјењује се од 01.01.2025. године.

Број 1-01/10-16-3-4623/24
31. октобра 2024. године
Мостар
И.Ц., И.П.

Председавајућа
Савјета Агенције
Сања Шкулегић-
Малагић, с. р.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

ОДЛУКЕ О УТВРЂИВАЊУ ВИСИНЕ НАКНАДА ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГА ПРИЛАЗНЕ И АЕРОДРОМСКЕ КОНТРОЛЕ ВАЗДУШНОГ САОБРАЋАЈА НА МЕЂУНАРОДНИМ АЕРОДРОМИМА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

I ПРАВНИ ОСНОВ

Чланом 5. Закона о ваздухопловству Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 39/09), прописана је надлежност у подручју цивилног ваздухопловства и пружању услуга у ваздушној пловидби.

Чланом 22. Закона о Агенцији за пружање услуга у ваздушној пловидби Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 43/09) дефинисано је да за свој рад Агенција остварује приходе из накнада од корисника за пружене услуге у ваздушној пловидби. Истим чланом је прописано да накнаде од прелета, на приједлог директора Агенције, утврђује Савјет министара док висину накнада за остале услуге (терминалне накнаде) које се пружају у ваздушној пловидби, на приједлог директора Агенције, утврђује Савјет Агенције.

Чланом 20. Статута Агенције за пружање услуга у ваздушној пловидби Босне и Херцеговине прописани су права и обавезе директора Агенције.

Правилником о одређивању заједничке схеме накнада за навигацијске услуге ваздушног саобраћаја ("Службени гласник БиХ", број 79/10), прихваћена је Уредба (ЕЗ) бр 1794/2006 од 6. децембра 2006. године којом се утврђује заједничка схема накнада за навигацијске услуге ваздушног саобраћаја у свим фазама лета на читавој територији EUROCONTROL-а. Овом уредбом прописан је начин израчунавања укупних трошкова услуга у ваздушној пловидби, као и њихова расподела на трошкове прелета и трошкове терминала.

II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ

На основу важећих регулаторних оквира и прописаних процедура, BHANSA је усвојила Методологију алокације трошкова (FIN.PROC.005), која утврђује начин расподеле трошкова Агенције насталих приликом пружања услуга ваздушне пловидбе у ваздушном простору Босне и Херцеговине на рутне (en route) и терминалне услуге. Методологија јасно дефинише природу трошкова, трошковне центре и описује методе алокације трошкова на одговарајуће активности, уз кориштење специфичних кључева расподеле. Трошкови услуга на терминалима односе се на следеће услуге:

- a) услуге аеродромске контроле, аеродромске информационе услуге, укључујући и аеродромске савјетодавне услуге, као и услуге упозоравања;
- b) услуге ваздушног саобраћаја у вези са прилазом и одласком летјелица унутар одређене удаљености од аеродрома, на основу оперативних захтјева;
- c) одговарајућу расподелу свих осталих компонената навигационих услуга ваздушног саобраћаја, која одражава сразмјерну подјелу између услуга рутног прелета и услуга на терминалима

Терминална база трошкова обухвата трошкове колоцираних јединица прилазне и аеродромске контроле у Сарајеву, Бања Луци, Мостару и Тузли, који су расподијељени према утврђеним критеријима из методологије. Израчун терминалних накнада врши се у складу с чланом 11. Уредбе о систему наплате за услуге у ваздушној пловидби (ЕУ 1794/2006), према којем се предвиђени трошкови дијеле с предвиђеним бројем наплативих јединица сервиса за терминалне услуге у текућој години.

У складу с принципима утврђивања цијена јединица сервиса за терминалне накнаде, стручне службе Агенције су анализирале тренутачне цијене, те размотриле пројекције трошкова и саобраћаја за надолazeћу годину. Притом се водило рачуна да је цијена утврђена у складу са регулаторним оквирима, те да задовољава политику Агенције о развоју секундарних аеродрома, која нам налаже да цијене на аеродромима са мање саобраћаја нису превисоке како би се потицао развој саобраћаја и конкурентност секундарних аеродрома.

Смањење цијена терминалних накнада има вишеструке користи. Као прво, ниже терминалне накнаде чине аеродроме у Босни и Херцеговини атрактивнијим дестинацијама за авиопревознике, потичући тиме већи број летова и отварање нових рута. Оваква мјера може значајно придонијети повећању ваздушног саобраћаја, што је кључно за развој ваздушног саобраћаја у земљи. С обзиром

на то да ваздушни саобраћај често представља катализатор господарског раста, ова мјера такођер доприноси локалној економији, омогућавајући већу логистичку повезаност земље и прилику за бржи развој туристичких потенцијала.

На основу свеобухватне анализе и обрачуна висина јединичних цијена за терминалне услуге, успостављају се јединствене јединичне цијене терминалних накнада по зонама како слиједи:

- Зона I (ТМА Сарајево) - **515,60 БАМ**
- Зона II (ТМА Бања Лука, ТМА Мостар, ТМА Тузла) - **362,80 БАМ.**

У наставку се налази таблица која приказује однос јединичних цијена у 2024. години односно у 2025. години.

	Зона I ТМА Сарајево		Индекс
	2024. година	2025. година	(2025/2024)
IFR летови	527,93 КМ	515,60 КМ	0,98

	Зона II ТМА Бања Лука, Мостар, Тузла		Индекс
	2024. година	2025. година	(2025/2024)
IFR летови	370,80 КМ	362,80 КМ	0,98

Како је и видљиво из претходних таблица, јединичне цијене терминалних накнада за обје зоне смањене су за 2% у односу на претходну годину.

Имајући у виду напријед наведено, Управа Агенције, је Записником Управе Агенције број 1-02-29-2-760-33/24 од 25.10.2024. године, усвојила приједлог висине накнада за пружање услуга прилазне и аеродромске контроле ваздушног саобраћаја на међународним аеродромима Босне и Херцеговине, и доставила га Савјету Агенције на утврђивање.

III ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

За реализацију одлуке нису потребна средства из прорачуна Агенције за пружање услуга у ваздушној пловидби БиХ.

(SI-16/25-G)

S A D R Ź A J

AGENCIJA ZA PRUŽANJE USLUGA U ZRAČNOJ PLOVIDBI BOSNE I HERCEGOVINE

- 1 Odluka o utvrđivanju visine naknada za pružanje usluga prilazne i aerodromske kontrole zračnog saobraćaja na međunarodnim aerodromima Bosne i Hercegovine (bosanski jezik) 1
- Odluka o utvrđivanju visine naknada za pružanje usluga prilazne i aerodromske kontrole zračnog prometa na međunarodnim zračnim lukama Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik) 3

Одлука о утврђивању висине накнада за пружање услуга прилазне и аеродромске контроле ваздушног саобраћаја на међународним аеродромима Босне и Херцеговине (српски језик) 5

SLUŽBENI GLASNIK BOSNE I HERCEGOVINE
Izdanje na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
Издање на босанском, хрватском и српском језику

SLUŽBENI GLASNIK
BOSNE I HERCEGOVINE

Izdavač: JP NIO Službeni list BiH

DŽ. Bijedića 39/III, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina

Direktor i odgovorni urednik: Dragan Prusina

Tehnička priprema: Uredništvo JP NIO Službeni list BiH

Štampa: UNIONINVESTPLASTIKA d. d. Sarajevo

Za štampariju: Muhamed Mirvić

Telefoni:

Centrala:	033 72 20 30
Direktor:	033 72 20 61
Uredništvo:	033 72 20 38
Računovodstvo:	033 72 20 48
Služba za pravne i opće poslove:	033 72 20 51
Pretplata:	033 72 20 54
Oglasni odjel:	033 72 20 49 i 72 20 50
Komercijala sa poslovnicom i prodajom:	033 72 20 43

Pretplata se utvrđuje polugodišnje, a uplata se vrši UNAPRIJED u korist računa:

UNICREDIT BANK DD 338-320-22000052-11

ASA BANKA DD Sarajevo 134-470-10067655-09

ADDIKO BANK AD

Banja Luka, filijala Brčko 552-000-00000017-12

RAIFFEISEN BANK DD BiH Sarajevo 161-000-00071700-57

Reklamacije za neprimljene brojeve primaju se 20 dana od izlaska lista.

Identifikacijski broj 4200226120002

Porezni broj 01071019

PDV broj 200226120002

Pretplata za I polugodište 2025. godine na "Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" 120,00 KM.

Web izdanje: <http://www.sluzbenilist.ba>

Godišnja pretplata 240,00 KM po korisniku

e-mail: redakcija@slist.ba - oglasi@slist.ba - pretplata@slist.ba

- racunovodstvo@slist.ba - jnb.komercijala@slist.ba